

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Léka Ügyvédi Iroda, dr. Léka Andor ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Németh Szilárd ügyvéd által képviselt **Magyar Hemofília Egyesület** (1147 Budapest, Kerékgyártó u. 15/c.) alperes ellen, határozat megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 30. napján meghozott 29.P.22.180/2009/6. számú kijavított ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + ÁFA fellebbezési eljárási perkoltséget, míg az államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes vezetősége által 2008. október 16. napján meghozott és a 2009. március 21. napján megtartott közgyűlésen jóváhagyott, a felperest az egyesület tagjai közül kizáró határozat megsemmisítését kérte az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) 10. § (1) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert a támadott határozatai az alapszabálynak és a jogszabályoknak megfelelnek.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 37.500.- forint perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 21.000.- forint eljárási illetéket.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes alapszabálya nem tartalmaz részletes szabályokat a kizárási eljárással összefüggésben, a kizárási eljárás lefolytatásának az előzetes figyelmeztetés az alapszabály szerint nem feltétele, és a szavazás megismétlését sem zárja ki az alapszabály. Az elsőfokú bíróság figyelemmel arra is, hogy a nyílt szavazás magában hordoz hibákat, a szavazás megismétlését, a megismételt döntés eredményét is törvényesnek ítélte. Rámutatott arra, hogy az alperes alapszabálya a kizárás indokaként a tagsággal össze nem egyeztethető magatartást nevesíti. A felperes előadásából, a meghallgatott tanúk vallomásából az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes tagságának körében elfogadott volt az az álláspont, hogy a **HBK** által folytatott tevékenység az alperes számára nem elfogadható. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes az egyesülési jog Alkotmányban biztosított jogával élve szabadon léphet be bármely társadalmi szervezetbe, az alperes azonban az autonóm önkormányzati működés alapelveire figyelemmel elvárhatja a tagjától, hogy a szervezet érdekeit szem előtt tartva tevékenykedjen. Az alperesi alapszabály nem részletezi, hogy melyek azok a magatartások, melyek össze nem egyeztethetők az alperes céljaival, azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ennek megítélése és tartalommal való kitöltése az alperesi szervezet joga. Megállapította, hogy az alperesi szervezet a kizárásra irányuló határozatát megfelelően indokolta, az indok valós volt. Az elsőfokú bíróság osztotta az alperes érvelését az egyesület szempontjából kifogásolható magatartások körében. Ugyanakkor nem tartotta vizsgálhatónak, felülmérlegelhetőnek az alperes döntését abból a szempontból, hogy az alperes milyen viszonyban a másik szervezettel, mert ez a társadalmi szervezet autonómiájába való beavatkozást jelentene. A demokratikus önkormányzati elven való működés alapelveire is figyelemmel az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperesnek a **HBK** betöltött vezető tisztsége megalapozta a kizáró határozat meghozatalát. Mindezek alapján sem eljárási szempontból, sem érdemben nem találta törvényellenesnek a támadott határozatot, ezért a keresetet elutasította.

Az elsőfokú kijavított ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú kijavított ítélet megváltoztatását és az alperes vezetősége által 2008. október 16. napján meghozott és a 2009. március 21. napján megtartott közgyűlésen jóváhagyott, a felperest az egyesület tagjai közül kizáró határozat megsemmisítését kérte. Hivatkozása szerint az alapszabály nem tartalmaz a szavazás eredményességére vonatkozó rendelkezéseket, ilyen indokra maga az alperes sem hivatkozott, azt a közgyűlési jegyzőkönyv sem tartalmazza. Álláspontja szerint iratellenesen és jogszabálysértően ítélte eredménytelenségre hivatkozással törvényesnek a szavazás megismétlését az elsőfokú bíróság, az első szavazás érvényes és eredményes volt, amelynek következtében az alapszabályban megállapított egyszerű többség hiányára tekintettel a határozatot meg kellett volna

semmisítenie az elsőfokú bíróságnak. Kiemelte, hogy a szavazás megismétlésének indokát maga az alperes is eltérően, ellentmondásosan határozta meg az ellenkérelmében, azokat a jegyzőkönyv nem tartalmazza, a szavazás megismétlésének alperes által hivatkozott okaira még csak utalás sem történik abban, és azokat az alperes nem is bizonyította. Megítélése szerint a közgyűlési jegyzőkönyvből egyértelműen megállapítható, hogy a megismételt szavazás következtében az igen szavazatok száma döntő mértékben változott, hiszen az alperes ez által érte el a kizáró határozat meghozatalához szükséges egyszerű többséget, azaz a jogszerűtlenül megismételt szavazás hiányában a kizáráshoz szükséges egyszerű többség nem lett volna megállapítható, így a felperes az alperes tagjai közül nem lehetett volna kizárni, amely által a felperes alapvető jogai és érdekei is sérültek. A határozat érdemi vizsgálatára vonatkozó ítéleti megállapításokat is megalapozatlannak és jogszabálysértőnek tartotta. Utalt a kizáró határozat indokaira, valamint arra, hogy a csatolt okiratok és a tanúvallomások nem bizonyították kétséget kizáróan az indokok valós és okszerű voltát. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a **HBK** szervezetben létesített tagsági viszonya, majd vezetőségi taggá választása sem jogszabályt, sem az alperes alapszabályának IV.2. pontjában rögzített tagi kötelezettségeket nem sértette. Hivatkozott a BH 1995/672. és a KGD 2003/40 döntésekre és arra, hogy az alapszabály nem tartalmaz arra rendelkezést, hogy a tag nem lehet más társadalmi szervezet tagja, vezetőségi tagja. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a tanúvallomásokat és indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert a kizárás alapjául szolgáló vezető tisztség létesítésének időpontjában, a felek között sem konfliktus, de különösen a kizáró határozat indokolásában foglaltak nem álltak fenn, így az ott megjelölt okok valótlanok, megalapozatlanok, a kizáró határozat jogszerűsége nem bizonyított. Utalt arra is, hogy más tagokkal szemben, akik szintén tisztséget töltenek be a másik szervezetben az alperes kizáró határozatot nem hozott, így a felperessel szembeni alperesi határozat diszkriminatív, amelyet azonban az elsőfokú bíróság nem vizsgált.

Az alperes az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, abból az irányadó jogszabályok helytálló alkalmazásával megalapozott döntést hozott.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

Az Etv. 10. § (1) bekezdésére, törvénysértésre hivatkozással indított perben annak eldöntésekor, hogy az egyesület határozata törvénysértő-e, a törvény rendelkezéseinek megtartása mellett az egyesület alapszabályára és más belső szabályzataira is figyelemmel kell lenni. A társadalmi szervezet alapszabálya és más belső szabályzatában foglalt rendelkezés megsértése törvénysértésnek minősül.

Az alperes a saját maga által alkotott szabályokhoz, így az alapszabályában foglaltakhoz kötve van. A támadott határozat meghozatala időpontjában hatályos alapszabály szerint kell elbírálni a törvénysértést. Az alapszabályok hiányos, nem részletes rendelkezéseinek kiegészítése, ily módon történő értelmezése nem képezheti a bíróság feladatát a szervezet Etv. 6. § (1) bekezdése szerinti autonómiája értelmében. A határozat meghozatala eljárási rendjének ugyanakkor az Etv-ben meghatározott demokratikus működés alapelvének meg kell felelnie.

Az alperes alapszabálya IV.3. pontján alapult az alperes keresettel támadott határozata. Az alapszabály ezen rendelkezése meghatározza mely esetben szüntethető meg a tagság kizárással és milyen eljárási rendben. Az alapszabályban meghatározott kizárási eljárás lényegében egyszerű eljárást szabályoz, azonban kétfokú eljárásra ad lehetőséget, biztosítva a kizárt tagnak a döntés ellen a közgyűléshez, mint az alperes legfelső szervétől kérhető jogorvoslat jogát, amely szerv végső soron dönt. A közgyűlés megismétlésére az alapszabály lehetőséget ad. Az alapszabálynak a közgyűlés határozathozatalára vonatkozó rendelkezései nem zárják ki, hogy a tag kizárása kérdésében tartandó nyílt szavazás esetén a szavazás megismétlésre kerüljön. A csatolt jegyzőkönyvből kitűnően nem minden jelen lévő szavazásra jogosult szavazott az igen, nem és tartózkodott szavazatok összessége alapján. Nyílt szavazás esetén nem kizárt, hogy a szavazatok összeszámlálója nem vett figyelembe mindenkit, így kifejezett tiltó alapszabályi rendelkezés hiányában a demokratikus működés alapelvével sem ellentétes a szavazás megismétlése, és ily módon a szavazatok újraszámolása.

Mindezek kiemelésével az alperes a támadott határozatai meghozatalakor alapszabályi rendelkezést és az Etv-ben meghatározott demokratikus önkormányzati működés alapelvét és az Etv. 9. § szerinti tagi jogokat sem sértette meg.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes alapszabálya értelmében az alperesnek vérzékeny és egészséges személy is tagja lehet. Valamennyi tag tagságból eredő jogai egyenlők, ez felel meg az Etv. 9. § rendelkezéseinek és a demokratikus működés alapelvének is.

Az alperes alapszabálya nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint tiltott másik társadalmi szervezetben a tagság. Ugyanakkor az alperes demokratikus önkormányzatiságából adódóan nincs elzárva attól, hogy alapszabályában meghatározza a tagság feltételeit, a tagjainak kötelezettségeit. Az Etv. 9. § c) pontja kimondja, hogy az egyesület tagja köteles eleget tenni az alapszabályban meghatározott kötelezettségeinek. Az alperes így az alapszabályban meghatározott tagsági kötelezettségek vonatkozásában azok megsértése esetére jogkövetkezményt előírhat.

Az alperes alapszabály kifejezetten, tételesen nem határozza meg, mely magatartások alapítják meg a tag kizárását. Erre figyelemmel az alperes alapszabályának III. fejezetében meghatározott tagsági feltételek és a IV. fejezet 2. pontjában meghatározott tagi kötelezettségek alapján, azokkal valamint az egyesület alapszabályban megfogalmazott céljaival összhangban bírálható el a tag kizárásának IV.3. pontban meghatározott, „a tagsággal össze nem egyeztethető magatartás”, mint tagsági viszonyt megszüntető, kizárási feltétel.

A tanúvallomások és a felperes személyes előadása alapján is megállapítható volt tényként, hogy az alperesi szervezet és a HBK között a kapcsolat nem mondható együttműködőnek. Elfogadható volt az alperes azon védekezése, hogy ez utóbbi egyesület tevékenysége az alperesi egyesület tevékenységét radikálisabb módszereivel igyekszik korlátozni, ellehetetleníteni. Ezt a tanúvallomások is megerősítették, amikor egybehangzóan előadták, hogy az alperesi közgyűlésen megjelenő másik egyesület tagjai rendzavaró módon léptek fel. Ezen túlmenően azonban az alperes autonómiájára figyelemmel a jelen eljárás tárgyát nem képezhette az alperesi és a másik szervezet tényleges viszonya és ennek alperes általi megítélése, amely az alperes határozatában is megnyilvánult. Önmagában az a tény, hogy az alperes alapszabálya nem tiltja másik szervezetben a tagságot, nem jelenti ugyanakkor azt, hogy a másik szervezetben végzett tevékenység ne lehetne ellentétes, illetve össze nem egyeztethető magatartás az alperesi tagsággal, amely alapot ad alperesnek a kizárásra. Az alperesi szervezet ellen is tevékenykedő egyesületben betöltött vezető tisztség az alperesi alapszabály IV.3. pontjában meghatározott alperesi tagsággal össze nem egyeztethető magatartásként értékelhető. A rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján a felperes személyes fellebbezési tárgyaláson tett azon előadására is tekintettel, hogy a Bk-nek kell a betegek érdekeit megvédeni szemben az alperessel, az alperes érdemi döntésének indoka igazolt és az az alapszabályban meghatározott kizárási okot megalapozta. E tevékenység sérti az alperesi szervezet autonómiáját, a benne lévő tagok érdekeivel ellentétes.

A felperes azon hivatkozása, hogy másik taggal szemben az alperes nem hozott kizáró határozatot a felperest kizáró határozat törvényességének megítélésében irreleváns. A bíróság csak a keresettel támadott határozat törvényességét vizsgálhatja, mely törvényesség az alperes alapszabálya és a törvényi rendelkezések alapján volt elbírálni, melyben másik taggal szembeni eljárás hiánya figyelembe nem vehető.

Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott a másodfokú bíróság, melyben az alperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési pertárgyérték és a kifejtett ügyvédi tevékenység alapján.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés értelmében rendelkezett.

Budapest, 2010. április 15.

. Lizák Tibor sk.  
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.  
sk.  
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília  
bíró

A kiadmány hiteléül:

Réczi Imréné  
bírószági ügyintéző